

6. Terveiden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat

Terveidenhoito sekä sairaanhoito sairaalain ulkopuolella

Terveidenhoitolautakunnan alaisten laitosten virka-aika. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ vahvistaa terveydenhoitolautakunnan alaisten laitosten ja toimistojen virka-ajan samaksi kuin kaupungin muissa laitoksissa yleensä eli olemaan arkisin klo 9—15.45 sekä lauantaisin talvella klo 9—14.15 ja kesällä klo 9—13, kuitenkin niin, että niissä lautakunnan alaisissa toimistoissa ja laitoksissa, joille aikaisemmin oli vahvistettu lautakunnan alaisten laitosten yleisestä virka-ajasta poikkeavat virka-ajat, nämä jäivät entiselleen. Päätös ei myöskään koskenut niitä lautakunnan alaisia viranhaltijoita, joille heidän työnsä laatuun katsoen ei voitu määrätä täsmällisiin kellomääriin rajoittuvia työaikoja.

Kaupunginlääkäriin palkkaus. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ Yleisestä lääkärihoidosta kesäkuun 9 p:nä 1939 annetun ja kertomusvuoden alusta voimaan tulleen lain mukaisesti alistaa valtioneuvoston vahvistettavaksi kaupunginvaltuuston kaupunginlääkäriin palkoista tekemät päätökset ³⁾ sekä samalla ilmoittaa, ettei Helsingin kaupunginlääkäriillä ollut mitään luontoisetuja ja että kaupunki oli palkannut erityiset koululääkärit.

Ensimmäisen kaupunginlääkäriin ja terveydellisten tutkimusten laboratorion bakteriologisen osaston hoitajan virkain väliaikainen hoitaminen. Terveidenhoitolautakunnan myönnettyä ensimmäisen kaupunginlääkäriin ja terveydellisten tutkimusten laboratorion bakteriologisen osaston hoitajan virkoja hoitavalle terveydenhoidontarkastaja C. G. A. Schwanckille osan hänen kesälomastaan syyskuun 12 ja 18 p:n sekä lokakuun 3 ja 16 p:n väliseksi ajoiksi, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ määrätä professori O. von Hellensin mainituina aikoina hoitamaan kyseisiin virkoihin kuuluvia tehtäviä sekä oikeuttaa terveydenhoitolautakunnan edelliseen virkaan kuuluvien tehtävien hoitamisesta maksamaan hänelle laskua vastaan palkkion, joka ei saanut ylittää ensimmäisen kaupunginlääkäriin peruspalkkaa kalliinajanlisäyksineen, sekä 1 400 mk jälkimmäiseen virkaan kuuluvien tehtävien hoitamisesta.

Toisen kaupunginlääkäriin viran väliaikainen hoitaminen ja julistaminen haettavaksi. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ määrätä sielullisesti sairaiden vastaanottoaseman apulaislääkäriin E. S. Jokivartion oman virkansa ohella hoitamaan avoinna olevaa toisen kaupunginlääkäriin virkaa joulukuun 12 p:stä 1942 lukien enintään kahden kuukauden aikana oikeuksin nostaa omaan virkaansa kuuluvan peruspalkan ja omat ikäkorotuksensa kalliinajanlisäyksineen sekä lisäksi 42 % toisen kaupunginlääkäriin viran peruspalkasta ja siihen kuuluvasta kalliinajanlisäyksestä.

Terveidenhoitolautakunta oikeutettiin ⁶⁾ sittemmin julistamaan toisen kaupunginlääkäriin virka haettavaksi.

Aluelääkärit. Eteläisen alueen aluelääkäriin E. O. K. A. Sillmanin tultua kutsutuksi sotapalvelukseen syyskuun 9 p:stä lukien, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ määrätä lääketieteenlisensiaatti E. Leppälän mainitusta päivästä lukien hoitamaan hänen virkaansa toistaiseksi ja siksi kuin viran vakinainen haltija itse ryhtyi virantoimitukseen, 5 599 mk:n suuruisin kuukausipalkoin. Lääketieteenlisensiaatti Leppälä vapautettiin myöhemmin pyynnöstä hoitamasta eteläisen alueen aluelääkäriin virkaa lokakuun 31 p:stä lukien ja määrättiin ⁸⁾ sen väliaikaiseksi hoitajaksi marraskuun 1 p:stä lukien toistaiseksi ja enintään siksi kuin asianomainen aluelääkäri itse palasi virkaansa hoitamaan pohjoisen alueen v.t. aluelääkäri E. Hj. Salomaa. Pohjoisen alueen aluelääkäriin viran väliaikaiseksi haltijaksi määrättiin samaksi ajaksi lääketieteenlisensiaatti A. S. E. Schwanck. Lääketieteenlisensiaatti Salomalle ja Schwanckille oli kummallekin maksettava heidän hoitamansa viran peruspalkka kalliinajanlisäyksineen.

Töölön aluelääkäriille R. Lagukselle myönnettiin ⁹⁾ sairaslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin kesäkuun 7 p:stä heinäkuun 21 p:ään sijaisenaan kesäkuun 14 p:ään lääketieteenlisensiaatti T. Thorström ja sen jälkeen lääketieteenlisensiaatti T. Kalaja.

¹⁾ Khs 4 p. marrask. 1859 §. — ²⁾ S:n 12 p. elok. 1319 §. — ³⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 4 ja 169 sekä v:n 1941 kert. s. 33. — ⁴⁾ Khs 23 p. syysk. 1574 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. tammik. 57 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. marrask. 1866 §. — ⁷⁾ S:n 7 p. lokak. 1656 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. marrask. 1944 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. kesäk. 1084 § ja 15 p. heinäk. 1219 §; ks. tämän kert. I osan s. 82.

Sotapalvelukseen kutsutun Sörnäisten aluelääkärin G. B. Bondestamin virkaa hoitamaan määrättiin joulukuun 15 p:stä 1942 lukien enintään kahden kuukauden ajaksi 5 383 mk:n kuukausipalkoin lääketieteenlisensiaatti E. Morén¹⁾ sekä kertomusvuoden syyskuun 15 p:stä lukien toistaiseksi ja siksi kuin viran vakinainen haltija jälleen voi ryhtyä sitä hoitamaan 5 599 mk:n kuukausipalkoin lääketieteenlisensiaatti L. Salmenkallio-Eerola²⁾.

Hermannin aluelääkärille H. R. Roosille myönnettiin sairauslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin kahdeksi kuukaudeksi kesäkuun 7 p:stä alkaen sijaisenaan lääketieteenlisensiaatti N. Wallman³⁾ sekä syyskuun 18 p:stä marraskuun 30 p:ään sijaisenaan lääketieteenlisensiaatti E. Morén⁴⁾.

Käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrakorotuksiin kaupunginhallitus myönsi⁵⁾ 168 mk:n lisäyksen terveydenhoitolautakunnan ja sen toimiston määrärahaan Vuokra terveydenhoitolautakunnan käytettäväksi Hertankadun talosta n:o 12 vuokratun Pasilan aluelääkärin vastaanottohuoneiston kertomusvuoden vuokrakorotuksen suorittamiseksi.

Kaupunginkättilön huoneisto. Käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrakorotuksiin kaupunginhallitus myönsi⁶⁾ 45 mk:n lisäyksen terveydenhoitolautakunnan ja sen toimiston määrärahaan Kättilötoimi Hämeentien talosta 2 b vuokratun kaupunginkättilön virkahuoneiston vuokrakorotuksen suorittamiseksi.

Kurkkumätärokoituksen aiheuttama lisätyö. Terveydenhoitolautakunnan päivystäjälle K. Ehrströmille päätettiin⁷⁾ sallia suorittaa 899 mk:n kuukaussittainen lisäpalkkio sinä aikana syyskuun 6 p:stä lähtien, jolloin hän avusti terveydenhoitolautakunnan toimiston sairaanhoitajataarta kurkkumätärokoituksessa.

Katsastajat. Terveydenhoitolautakunta oikeutettiin⁸⁾ palkkaamaan palkatonta virkavapautta kahden kuukauden ajan syyskuun 1 p:stä lukien nauttivan katsastaja H. G. Sarvasmaan sijaiseksi eläkkeellä oleva katsastaja P. W. Niskanen sekä maksamaan tälle hänen eläkkeensä lisäksi katsastajan viran säästyneestä palkasta palkkio, joka vastasi katsastajan peruspalkkaa kalliinajanlisäyksineen ynnä neljine ikäkorotuksineen. Siinä tapauksessa että katsastaja Niskanen oli yli-ikäinen, oli saatava kaupunginhallituksen suostuomus hänen palkkaamiseensa.

Katsastaja P. M. Eklund oikeutettiin⁹⁾ säädetyn eroamisiän saavutettuaan edelleen jäämään virkaansa v:n 1944 loppuun.

Terveydellisten tutkimusten laboratorio. Näytteenottaja A. Niemi oikeutettiin¹⁰⁾ säädetyn eroamisiän saavutettuaan edelleen jäämään virkaansa syyskuun 4 p:ään 1944.

Merkittiin¹¹⁾ tiedoksi kansanhuoltoministeriön vahvistaneen kaupunginvaltuuston hyväksymän¹²⁾ terveydellisten tutkimusten laboratorion taksan¹³⁾.

Terveydenhoitolautakunnan toimiston eläinlääkintäosasto. Apulaiskaupungineläinlääkäri K. B. Österholmin virkaa v:n 1942 marraskuun 15 p:n ja kertomusvuoden heinäkuun 1 p:n väliseksi ajaksi hoitamaan määrättylle teurastamontoimiston apulaisjohtajalle J. K. Sjölundille myönnettiin¹⁴⁾ tammikuun 29 p:stä helmikuun 18 p:ään sairauslomaa oikeuksin nauttia vakinaiseen virkaansa kuuluvia palkkaetuja.

Apulaisjohtaja Sjölund määrättiin¹⁵⁾ edelleen heinäkuun 1 p:stä lukien enintään kertomusvuoden loppuun oman virkansa ohella hoitamaan apulaiskaupungineläinlääkärin virkaa 1 000 mk:n suuruisin kuukausipalkkioin.

Makkaratehtaiden valvojat. Kaupunginhallitus päätti¹⁶⁾ kehoittaa terveydenhoitolautakuntaa maksamaan makkaratehtaiden valvojain samoin kuin sotapalveluksessa olevan valvojan sijaisen palkan voimassa olevien määräysten mukaisesti terveydenhoitolautakunnan toimiston eläinlääkintäosaston tilapäisen työvoiman määrärahasta sekä tarvittaessa aikanaan anomaan oikeutta sen ylittämiseen.

Eläinlääkäripiirijako. Merkittiin¹⁷⁾ tiedoksi ilmoitus maan jakamisesta piirieläinlääkäripiireihin, joista ensimmäiseen kuuluivat Helsingin kaupunki ja maalaiskunta.

¹⁾ Khs 8 p. tammik. 56 §. — ²⁾ S:n 7 p. lokak. 1 655 §. — ³⁾ S:n 17 p. kesäk. 1 083 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. syysk. 1 575 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. lokak. 1 764 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. syysk. 1 594 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. marrask. 1 943 §. — ⁸⁾ Khn jsto 19 p. elok. 3 826 §. — ⁹⁾ Khs 19 p. marrask. 1 948 §. — ¹⁰⁾ S:n 1 p. heinäk. 1 161 §. — ¹¹⁾ S:n 22 p. heinäk. 1 261 §. — ¹²⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 26. — ¹³⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 105. — ¹⁴⁾ Khs 25 p. helmik. 422 §. — ¹⁵⁾ S:n 15 p. heinäk. 1 220 §. — ¹⁶⁾ S:n 4 p. maalisk. 490 §. — ¹⁷⁾ S:n 11 p. helmik. 345 §.

Maidontarkastamo. Evättyään¹⁾ anomuksen maidontarkastamon toimistoapulaisen I. V. Nybergin oikeuttamisesta edelleen jäämään virkaansa säädetyn eroamisiansa saavutettua kaupunginhallitus päätti²⁾ oikeuttaa terveydenhoitolautakunnan määräämään hänet virkaatoimittavana hoitamaan entistä virkaansa toistaiseksi ja enintään siksi kuin hän täytti 70 vuotta. V.t. toimistoapulaisen Nybergin palkkaedut vahvistettiin³⁾.

Terveydenhoitolautakunta oikeutettiin⁴⁾ panemaan täytäntöön päätöksensä sairasloman myöntämisestä täysin palkkaeduin v.t. toimistoapulaiselle Nybergille kahdeksi kuukaudeksi heinäkuun 8 p:stä lukien.

Siihen katsoen, että v.t. toimistoapulaisen Nybergin hoitama 37 palkkaluokkaan kuuluva virka elokuun 31 p:nä oli lakkautettu ja sen tilalle perustettu 33 palkkaluokan mukainen toimistoapulaisenvirka, kaupunginhallitus, v.t. toimistoapulainen Nybergin sittemmin kuoltua, päätti⁵⁾, että hänen kuolinpesälleen oli syyskuulta maksettava uuden viran palkka kalliinajanlisäyksineen.

Näytteenottaja C. L. A. Rafn oikeutettiin⁶⁾ asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1944 loppuun.

Asuntojentarkastustoimisto. Merkittiin⁷⁾ tiedoksi olmannen prikaatin kenttäoikeuden tuominneen asuntojentarkastustoimiston apulaistarkastajan U. Mäkelän sotapalveluksessa ollessaan tekemästään kavalluksesta 8 kuukauden vankeusrangaistukseen.

Ammattientarkastustoimisto. Ammattientarkastaja A. Levanto oikeutettiin⁸⁾ nauttimaan täysiä palkkaetujaan syyskuun 20 ja 29 p:n välisenä virkavapausaikanaan.

Tuberkuloosihuoltotoimisto. Tuberkuloosihuoltotoimiston tuberkuloosilääkärille A. V. Wirralle myönnettiin⁹⁾ sairaslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin maaliskuun 15 p:stä huhtikuun 15 p:ään sijaisenaan toinen alilääkäri P. H. Tallberg oikeuksin nostaa hoitamansa viran peruspalkka kalliinajanlisäyksineen ynnä omat ikäkorotuksensa niinikään kalliinajanlisäyksineen sekä jälkimmäisen sijaisena 4 707 mk:n kuukausipalkoin lääketieteenlisensiaatti A. Salokannel.

Kaupunginvaltuuston määrättyä alilääkäri Tallbergin hoitamaan sittemmin kuolleen tuberkuloosilääkäri Wirran virkaa kesäkuun 16 p:stä lukien kunnes se vakinaisesti täytettiin, alilääkäri Tallberg kuitenkin marraskuun 3 p:nä kutsuttiin sotapalvelukseen, jolloin terveydenhoitolautakunta määräsi ensimmäisen alilääkärin V. K. P. Perkin hoitamaan tuberkuloosilääkärinvirkaa marraskuun 4 p:stä 17 p:ään. Kaupunginhallitus määräsi¹⁰⁾ sittemmin alilääkäri Perkin hoitamaan tuberkuloosilääkärinvirkaa marraskuun 18 p:stä v:n 1944 tammikuun 18 p:ään oikeuksin marraskuun 4 p:stä lukien nostaa tuberkuloosilääkärinviran peruspalkka kalliinajanlisäyksineen ynnä omat ikäkorotuksensa kalliinajanlisäyksineen.

Apulaislääkäri T. I. Vasari määrättiin¹¹⁾ hoitamaan toisen alilääkärin P. H. Tallbergin virkaa ja lääketieteenlisensiaatti E. Sipilä apulaislääkäri Vasarin virkaa heinäkuun 1 p:stä lukien toistaiseksi ja enintään siksi ajaksi, jolloin alilääkäri Tallberg hoiti tuberkuloosilääkärinvirkaa. Kyseiseltä ajalta päätettiin apulaislääkäri Vasarille suorittaa toisen alilääkärin viran peruspalkka kalliinajanlisäyksineen ynnä hänen omat ikäkorotuksensa kalliinajanlisäyksineen sekä lääketieteenlisensiaatti Sipilälle apulaislääkärinviran peruspalkka kalliinajanlisäyksineen.

Kun se kolmivuotiskausi, joksi apulaislääkäri T. I. Vasari oli määrätty virkaansa, päättyi syyskuun 1 p:nä, terveydenhoitolautakunta oli määrännyt hänet hoitamaan virkaa edelleen syyskuun 1 p:stä lukien toistaiseksi ja kunnes se jälleen täytettiin. Kaupunginhallitus oikeutti¹²⁾ hänet tällöin nauttimaan nykyisiä palkkaetujaan.

Tuberkuloosi-parantolat. Oulunkylän kesäpäiväparantola päätettiin¹³⁾ potilasmäärän vähyteen katsoen sallia pitää suljettuna kertomusvuonna.

Kaupunginhallitus päätti¹⁴⁾ kehoittaa kaupungin edustajaa Mjölbollstad sanatorium nimisen parantolan liittovaltuustossa puoltamaan parantolan v. 1941—42 tuottaman tappion maksamista yhdellä kertaa, kuitenkin niin, että tappio oli katsottava tavalliseksi käyttötappioksi ja jaettava kuntien kesken hoitopäivien lukumäärän mukaisesti. Jos liittovaltuusto tahtoi myöntää helpotuksia erinäisille sodasta erikoisesti kärsineille

¹⁾ Khs 24 p. maalisk. 624 §. — ²⁾ S:n 6 p. toukok. 849 §. — ³⁾ Khn jsto 8 p. toukok. 3 490 §. —

⁴⁾ S:n 9 p. syysk. 1 452 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. syysk. 1 577 §. — ⁶⁾ Khn jsto 11 p. helmik. 3 199 §. —

⁷⁾ Khs 25 p. marrask. 2 003 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. marrask. 1 947 §. — ⁹⁾ S:n 1 p. huhtik. 654 § ja 6 p. toukok. 848 §; ks. myös tämän kert. I osan s. 26 — ¹⁰⁾ Khs 19 p. marrask. 1 942 §. — ¹¹⁾ Khs 5 p. elok. 1 288 §. — ¹²⁾ S:n 9 p. syysk. 1 456 §. — ¹³⁾ S:n 2 p. kesäk. 978 §. — ¹⁴⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 118 §.

jäsenkunnille, valtuutettiin ¹⁾ kaupungin edustaja ilmoittamaan, että kaupunginhallitus omasta puolestaan oli valmis kaupunginvaltuustolle puoltamaan helpotusten myöntämistä mainituille kunnille siinä suhteessa kuin liittovaltuusto oli suunnitellut.

Merkittiin ²⁾ tiedoksi Tuberkuloosiparantolain ja -sairaalain keskusyhdistyksen ilmoitus kansanhuoltoministeriön päätöksestä, joka koski säännösteltyjen elintarvikkeiden myöntämistä parantoloille.

Kaupungin edustajaksi Tuberkuloosiparantolain ja -sairaalain keskusyhdistyksen vuosikokoukseen päätettiin ³⁾ määrätä sairaalatarkastaja S. M. Saarenheimo sekä kehoittaa häntä antamaan yhdistykselle sen pyytämät tiedot koulunkäyntiin soveltumattomien lasten huolto- ja opetuskysymyksestä parantoloissa ja sairaaloissa.

Sielullisesti sairaiden huoltotoimisto. Sielullisesti sairaiden huoltotoimiston lääkäri E. E. Anttinen oikeutettiin ⁴⁾ säädetyn eroamisiään saavutettuaan edelleen jäämään virkaansa kesäkuun 18 p:ään 1944.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista arvaamattomiin vuokriin ja vuokrakorotuksiin myönnettiin ⁵⁾ 96 mk sielullisesti sairaiden huoltotoimiston kertomusvuoden vuokrakorotuksen maksamiseen.

Sielullisesti sairaiden keskuskodit. Terveystenhoitolautakunta oikeutettiin ⁶⁾ myöntämään sielullisesti sairaiden naisten keskuskodin sairaanhoitajattarelle H. M. Ruonakan-kaalle jatkettua ⁷⁾ sairaslomaa maaliskuun 1 p:n ja toukokuun 31 p:n väliseksi ajaksi oikeuksin nauttia puolet peruspalkastaan ja siihen kuuluvasta kalliinajanlisäyksestä ynnä ikäkorotuksensa kalliinajanlisäyksineen.

Sen jälkeen kun Leppävaarassa olevan Bertilsgårdin huvilan omistaja kesäkuun 1 p:stä lukien oli irtisanonut mainitun huvilan vuokraamista sielullisesti sairaiden miesten keskuskodiksi tarkoittavan vuokrasopimuksen, kiinteistölautakunta esitti mainitun kodin sijoittamista erääseen kiinteistötoimiston maatalousosaston hallinnassa olevaan Leppävaaran huvilaan, jonka kunnostamistöiden suorittamiseksi kaupunginhallitus pääluokkaan Tuloa tuottamattomat pääomamenot sisältyvistä käyttövaroistaan myönsi ⁸⁾ kiinteistötoimiston maatalousosaston käytettäväksi yhteensä 270 000 mk.

Kouluhammasklinikka. Asunto oy. Kaisaniemenkatu 3 nimisen yhtiön päätettyä maaliskuun 1 p:stä lukien korottaa osakkaiden suoritettavaa vuokravastiketta 4 mk:lla m²:ltä kuukaudessa eli kaupungin mainitun yhtiön talossa omistaman kouluhammasklinikan huoneiston osalta 3 239 mk:sta 4 217 mk:aan, kaupunginhallitus myönsi ⁹⁾ käyttövaroit- taan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrakorotuksiin 9 780 mk kyseisen vuokrakorotuk- sen suorittamiseen kertomusvuodelta sekä päätti ¹⁰⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa huolehtimaan siitä, että yhtiön seuraavassa varsinaisessa yhtiökokouksessa esitettiin vaatimus kaupungin omistamien huoneistojen vuokravastikkeen vahvistamisesta samojen perusteiden mukaisesti kuin varsinaisista asuinhuoneistoista maksettava vastike.

Veneeristen tautien poliklinikat. Sotapalvelukseen kutsutun ensimmäisen veneeristen tautien poliklinikan lääkärin Y. V. Salmisen virkaa hoitamaan määrättiin tammikuun 1 p:stä lukien lääketieteen- ja kirurgiantohtori O. Å. Ingman ¹¹⁾ 4 000 mk:n kuukausipalkoin kalliinajanlisäyksineen sekä helmikuun 15 p:stä lukien siksi kuin viran vakinainen haltija jälleen voi ryhtyä sitä hoitamaan, kuitenkin enintään kahdeksi kuukaudeksi, lääketieteen- ja kirurgiantohtori P. Pirilä ¹²⁾ hoitamansa viran peruspalkoin kalliinajanlisäyksineen.

Koska ensimmäisen veneeristen tautien poliklinikan toimintaa oli laajennettu siten, että sairaitten vastaanotto ja joukkotutkimukset tapahtuivat aamupäivälläkin, poliklinikan sairaanhoitajatar A. M. Airolahti ¹³⁾ oikeutettiin saamaan 500 mk:n sekä naisvahtimestari H. M. Anaja ¹³⁾ 300 mk:n kuukausittainen lisäpalkkio ilman kalliinajanlisäystä, ollen mainitut palkkiot suoritettava kertomusvuoden joulukuun 1 p:stä lukien toistaiseksi, kuitenkin enintään joulukuun 31 p:ään 1944 sekä niillä rasi-tettava poliklinikan tilapäisen työvoiman tiliä.

¹⁾ Khs 22 p. kesäk. 1 118 §. — ²⁾ Khn jsto 14 p. tammik. 3 059 §. — ³⁾ Khs 9 p. jouluk. 2 083 §. — ⁴⁾ S:n 24 p. maalisk. 623 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. syysk. 1 481 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. maalisk. 502 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1942 kert. I osan s. 117. — ⁸⁾ Khs 29 p. huhtik. 785 § ja 5 p. elok. 1 285 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. huhtik. 670 §. — ¹⁰⁾ S:n 15 p. heinäk. 1 199 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. tammik. 64 §. — ¹²⁾ S:n 11 p. maalisk. 533 §. — ¹³⁾ S:n 2 p. jouluk. 2 050 §.

Terveystenhoitolautakunta oikeutettiin¹⁾ suorittamaan virkaatoimittavalle miesvahtimestarille J. E. Tähtiselle veneeristen tautien virkalääkäriin toimiston vahtimestarin tehtävien hoitamisesta 2 000 mk:n lisäpalkkio kuukaudessa toukokuun 15 p:stä lukien poliklinikan tilapäisen työvoiman määrärahasta.

Toisen veneeristen tautien poliklinikan ensimmäisen apulaislääkäriin M. Edgren-Gyllingin tultua työvelvollisuuslain nojalla syyskuun 7 p:stä lukien toistaiseksi määrätyksi muihin tehtäviin, kaupunginhallitus, lääkintöhallituksen ilmoitettua hyväksyvänsä mainitun toimenpiteen, määräsi²⁾ täällä oleskelevan virolaisen lääkärin J. Wilmsin väliaikaisesti hoitamaan hänen virkaansa syyskuun 21 p:stä toistaiseksi virkaan kuuluvien peruspalkoin kalliinajanlisäyksineen.

Erinäisten korjaustöiden suorittamiseksi Etelärantatien 10:ssä olevassa veneeristen tautien poliklinikan huoneistossa kaupunginhallitus myönsi³⁾ yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi 19 400 mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan, niitä samalla ylittäen.

Merkittiin⁴⁾ tiedoksi sisäasiainministeriön määränneen, että Helsingin kaupungin oli omalla kustannuksellaan viimeistään kertomusvuoden maaliskuun 1 p:ään mennessä perustettava kaksi veneeristen tautien poliklinikkaa sekä ylläpidettävä niitä.

Kätilöopiston polikliinillisten potilaiden veneeristen tautien hoito. Kaupunginhallituksella ei ollut⁵⁾ mitään muistuttamista terveydenhoitolautakunnan ehdotusta vastaan, että kätilöopiston neuvolan kirjoissa olevien kaupunkilaiskävijöiden joukossa tavattavat veneerisiä tauteja sairastavat saisivat lain edellyttämän hoidon neuvolassa käyntiensä yhteydessä, jolloin terveydenhoitolautakunta luovuttaisi opistolle helsinkiläisten potilaiden hoitoon tarvittavat lääkkeet ja tekisi opiston kanssa sopimuksen asian käytännöllisestä järjestelystä ja sen seikan valvomisesta ettei kaupungin kustantamia lääkkeitä käytetty muiden kuin helsinkiläisten potilaiden hoitoon.

Desinfioimislaitos. Desinfioimislaitoksen lämpötilin tultua ylitetyksi sen vuoksi, että laitoksen talonmieslämmittäjä, jonka luontoisetuihin oli kuulunut kaasua, ei ollut noudattanut vahvistettua säännöstelyä, terveydenhoitolautakunta oli esittänyt, että kaupunki maksaisi ylikulutuksesta johtuneen lisämaksun. Hyväksyen lautakunnan esityksen kaupunginhallitus päätti⁶⁾ tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen tarpeellisen desinfioimislaitoksen lämpötilia koskevan ylitysoikeuden myöntämisestä.

Eräiden polikliinikkain vuokrat. Kaupunginhallituksen käyttövaroista arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin myönnettiin⁷⁾ 40 mk Unioninkadun silmäpoliklinikan sekä 160 mk korva-, nenä- ja kurkkutautien poliklinikan kertomusvuoden vuokrankorotuksen suorittamiseksi.

Etuannit. Eräille terveydenhoitolautakunnan alaisille viranhaltijoille myönnettävien etuantien määrät vahvistettiin⁸⁾.

S a i r a a l a t

Sairaalahenkilökunnan työvelvollisuusmääräykset. Kaupunginhallitus päätti⁹⁾ pyytää lääkintöhallitusta, milloin se työvelvollisuuslain nojalla määräsi kaupungin sairaalan lääkäreitä tai hoitohenkilökuntaa muualle työhön, aina ilmoittamaan siitä kirjallisesti asianomaisen sairaalan johtajalle.

Sairaalain hoitomaksut. Merkittiin¹⁰⁾ tiedoksi kansanhuoltoministeriön vahvistaneen kaupunginvaltuuston päätöksen¹¹⁾ Helsingin kaupungin kunnallissairaaloissa suoritettavia hoitomaksuja koskevan taksan hyväksymisestä, sekä päätettiin samalla huomauttaa sairaalahallitukselle, että taksan lopullinen vahvistaminen kuului Uudenmaan lääninhallitukselle ja maksujen ulosottokelpoisuuden vahvistaminen sisäasiainministeriölle. Kaupunginhallitus päätti¹²⁾ sittemmin lääninhallituksen kautta tehdä sisäasiainministeriölle anomuksen maksujen ulosottokelpoisuuden vahvistamisesta.

Kaupunginhallitus päätti¹³⁾ esittää päämajan lääkintöosastolle, että puolustuslaitos kertomusvuoden tammikuun 1 p:stä lukien suorittaisi potilaidensa hoidosta kaupungin

¹⁾ Khs 5 p. elok. 1 289 §. — ²⁾ S:n 21 p. lokak. 1 745 §. — ³⁾ S:n 16 p. syysk. 1 490 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. helmik. 248 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. toukok. 946 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. helmik. 383 §; ks. tämän kert. I osan s. 28. — ⁷⁾ Khs 16 p. syysk. 1 481 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. tammik. 20 §. — ⁹⁾ S:n 30 p. jouluk. 2 191 §. — ¹⁰⁾ S:n 1 p. heinäk. 1 167 §. — ¹¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 29. — ¹²⁾ Khs 4 p. marrask. 1 865 §. — ¹³⁾ S:n 8 p. tammik. 48 §.

sairaaloissa ja kaupungin käyttöön luovutetuilla Suomen punaisen ristin sairaalan osastoilla vähintään 70 mk potilasta ja vuorokautta kohden. Kun puolustuslaitos kuitenkin sittemmin ilmoitti suostuvansa entisin ehdoin suorittamaan sotilaspotilaiden hoidosta kaupungin sairaaloissa kertomusvuoden maaliskuun 1 p:stä lukien ainoastaan 55 mk hoitopäivältä puolustusvoimain ja Suomen punaisen ristin välisen hoitosopimuksen edelleen jäädessä muuttumattomana voimaan, kaupunginhallitus päätti ¹⁾ tyytyä tähän järjestelyyn.

Merkittiin ²⁾ tiedoksi ilmeisesti varattomien siirtoväkeen kuuluvien potilaiden hoitomaksun korottamista kuntain kulkutauti- y.m. sairaaloissa kertomusvuoden tammikuun 1 p:stä lukien koskeva lääkintöhallituksen kiertokirje sekä sairaalahallituksen ilmoitus, että kaupungin sairaaloita tämän mukaisesti oli kehoitettava mainitusta päivästä lukien veloittamaan siirtoväkeen kuuluvien varattomien potilaiden hoidosta 30 mk:n päivämaksu. Sairaalahallituksen myöhempi ilmoitus, ettei korotus koskenut mieli- eikä tuberkuloosi-sairaloita merkittiin ³⁾ niinkään tiedoksi.

Luontoisetujen korvaaminen y.m. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ vahvistaa sairaalain alla mainittujen ja heihin verrattavien viranhaltijain suoritettavat luontoisetukorvaukset maaliskuun 1 p:stä lukien seuraaviksi:

	Vuokra	Lämpö	Valo	Kalusto	Siivous	Vuode- vaatteet	Pesu	Ruoka	Yhteensä
Kuukaudessa, mk									
Nikkilän sairaala:									
Osastonhoitajatar, yksityinen huone	199	60	35	70	100	40	90	630	1 224
Sairaanhoidajatar, jaettu huone	112	30	20	44	—	40	90	630	966
Palveluskunta, yksityinen huone	156	60	35	45	—	30	70	540	936
Palveluskunta, jaettu huone	88	30	20	35	—	30	70	540	813
Muut sairaalat:									
Osastonhoitajatar, yksityinen huone	232	60	35	70	100	40	90	630	1 257
Sairaanhoidajatar, jaettu huone	130	30	20	44	60	40	90	630	1 044
Palveluskunta, yksityinen huone	176	60	35	45	70	30	70	540	1 026
Palveluskunta, jaettu huone	99	30	20	35	40	30	70	540	864

Helsingin kaupungin toimen- ja viranhaltijain yhdistyksen tekemä esitys sairaalain henkilökunnan asunto-olojen parantamisesta y.m. ei antanut kaupunginhallitukselle aihetta toimenpiteisiin ⁵⁾.

Kaupunginhallituksen asiassa tekemän päätöksen ⁶⁾ nojalla oli sairaalahallituksen alaisilta viranhaltijoilta heidän nauttimistaan asuntoeduista vaadittu vuokrat korvausta enintään 25 % heidän alkuperäisestä pohjapalkastaan. Saatuaan tietää, että kyseisessä päätöksessä mainituksi peruspalkaksi oli katsottava pohjapalkka sen osalle tulevine kalinajanlisäyksineen sairaalahallitus esitti, että tätä laskutapaa sovellettaisiin vasta toukokuun 1 p:stä alkaen, eikä lisäystä perittäisi viranhaltijoilta, jotka jo olivat ehtineet suorittaa luontoisetukorvauksensa sairaalahallituksen soveltaman tulkinnan mukaisesti. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ evätä esityksen sekä oikeuttaa sairaalahallituksen perimään kantamattomat vuokramäärät tarpeen vaatiessa pienissä erissä vähitellen. Samalla päätettiin luopua lisäerän perimisestä sellaiselta viranhaltijalta, joka sillä välin oli eronnut kaupungin palveluksesta.

Kaupunginhallitus suostui ⁸⁾ sairaalahallituksen esitykseen Marian sairaalan naispuolisen palveluskunnan oikeuttamisesta heinäkuun 1 p:stä 1943 lähtien itse huolehtimaan asuntojensa siivouksesta ja heidän vapauttamisestaan sanotusta ajankohdasta alkaen suorittamasta siivouksesta heille vahvistettua luontoisetukorvausta.

¹⁾ Khs 18 p. helmik. 386 §. — ²⁾ S:n 11 p. helmik. 348 §. — ³⁾ S:n 4 p. maalisk. 493 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. helmik. 381 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. helmik. 245 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1933 Kunnall. asetuskok. s. 95. — ⁷⁾ Khs 13 p. toukok. 858 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. kesäk. 1086 §.

Lisäksi kaupunginhallitus vuoden kuluessa käsitteli¹⁾ joukon asioita, jotka koskivat sairaalahallituksen alaisten viranhaltijain oikeuttamista asumaan sairaalan ulkopuolella tai muuten luopumaan heidän virkoihinsa kuuluvista luontoiseduista sekä kyseisten viranhaltijain heidän nauttimistaan luontoiseduista suoritettavien korvausten määräämistä.

Marian sairaala. Kaupunginhallitus päätti²⁾ ilmoittaa, ettei sillä puolestaan ollut mitään sairaalahallituksen esitystä vastaan, että se joulukuun 1 p:stä 1942 lukien saisi korottaa Marian sairaalan hoitajatar- ja oppilaskodin lämmityksestä talonmies F. V. Lindvallille suoritettavan palkkion 700 mk:sta 900 mk:ksi kuukaudessa.

Sairaalassa v:n 1942 aikana työskennelleiden virastovaratyöntekijäin palkkaamiseen tarvittut varat osoitettiin³⁾ maksettaviksi.

Apulaistaloudenhoitaja H. Sundholm⁴⁾ kirjanpitäjä C. A. L. Ahrenberg⁵⁾ ja keittäjä M. Mäkinen⁶⁾ oikeutettiin säädetyn eroamisiansa saavutettuaan edelleen jäämään virkoihinsa vastaavasti joulukuun 31 p:ään 1944, tammikuun 28 p:ään 1945 ja lokakuun 1 p:ään 1943.

Ylilääkäri F. Saltzman⁷⁾ oikeutettiin hoitamaan sivutointa kertomusvuoden loppuun sekä johtaja H. A. G. Bardy⁸⁾, alilääkäri M. I. Orkomies⁸⁾, apulaislääkärit J. O. Forsell⁹⁾ ja U. Rinne⁸⁾ ja taloudenhoitaja V. V. Kääriäinen⁸⁾ v:n 1944 loppuun.

Käyttövaroistaan ruoka-aineiden hinnan nousun varalta kaupunginhallitus myönsi⁹⁾ 724 764: 50 mk:n lisäyksen sairaalan ruokintamäärärahaan.

Marian sairaala oikeutettiin¹⁰⁾ myymään käytöstä poistettu taikinanvaivaskoneensa 15 000 mk:n hinnoin.

Tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi¹¹⁾ 30 000 mk uuden ruokahissin hankkimiseksi sairaalaan.

Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin¹²⁾ kehoittaa suorittamaan sairaalassa ne korjaus- ja sisustustyöt, jotka olivat tarpeellisia lääketieteellisen yliopisto-opetuksen järjestämiseksi siellä, sekä aikanaan velkomaan yliopistolta näiden töiden kustannukset.

Lokakuun 25 p:nä allekirjoitettiin Helsingin yliopiston ja kaupunginhallituksen välillä seuraava sopimus¹³⁾ lääketieteellisen opetuksen järjestämisestä Marian sairaalan sisätautien osastolla:

»Helsingin yliopiston ja Helsingin kaupungin kesken on tänään tehty seuraava sopimus lääketieteellisen opetuksen järjestämisestä Marian sairaalan sisätautien osastolla:

1) Kaupunki luovuttaa yliopistoklinikaksi Marian sairaalan sisätautien osastosta hoito-osastot n:o 4, 6 ja 7, yhteensä 66 sairassijaa, luentosalin eteisineen, kaksi opettaja-huonetta ja kandidaattien laboratorion.

Näiden lisäksi saa klinikka tarpeisiinsa käyttää sairaalan laboratorio-osastoa, röntgenosastoa, fysiatria osastoa, keskusapteekkia, kansliahuonetta, kirjastoa ja ruumis-huonetta sekä obduktio-osastoa.

2) Kaupunki suorittaa opetusosastolla tarpeelliset korjaus- ja sisustustyöt myötäseuraavan piirustuksen ja kustannusarvion mukaisesti ja suorittaa yliopisto tästä aiheutuvat kulut.

3) Yliopisto hankkii opetusosaston huonekalut ja opetuksessa tarvittavat välineet ja kojeet, ja jäävät ne yliopiston omaisuudeksi.

4) Kaupunki saa käyttää luentosalia siinä olevine yliopiston omistamine kalustoineen, silloin kuin sitä ei käytetä opetuksen tarpeisiin, samoin klinikan kirjastoa.

5) Yliopisto huolehtii lääkärien asettamisesta klinikalle ja heidän palkkaamisestaan. Lääkäreitä on oleva vähintään kolme, ja vastaavat he klinikan potilaiden hoidosta. Lää-

¹⁾ Khn jsto 4 p. helmik. 3 139 ja 3 154 §, 11 p. helmik. 3 191, 3 193, 3 194, 3 195, 3 196 ja 3 197 §, 25 p. helmik. 3 237 ja 3 238 §, 4 p. maalisk. 3 260 §, 11 p. maalisk. 3 295 §, 18 p. maalisk. 3 311, 3 312, 3 321 ja 3 322 §, 1 p. huhtik. 3 360, 3 360 a, 3 365 ja 3 366 §, 15 p. huhtik. 3 424, 3 425 ja 3 436 §, 13 p. toukok. 3 503 ja 3 504 §, 10 p. kesäk. 3 623, 3 624 ja 3 625, 17 p. kesäk. 3 630 §, 1 p. heinäk. 3 692 a, 3 693 ja 3 700 §, 8 p. heinäk. 3 727 §, 29 p. heinäk. 3 768 ja 3 769 §, 5 p. elok. 3 785 ja 3 786 §, 2 p. syysk. 3 887 §, 9 p. syysk. 3 920 ja 3 921 §, 7 p. lokak. 4 016, 4 017, 4 018 ja 4 019 §, 28 p. lokak. 4 091 ja 4 092 §, 18 p. marrask. 4 185 ja 4 187 §, 9 p. jouluk. 4 260 ja 30 p. jouluk. 4 378, 4 379, 4 380, 4 381, 4 382 ja 4 383 §. — ²⁾ Khs 8 p. tammik. 50 §. — ³⁾ S:n 28 p. tammik. 205 §; ks. v:n 1942 kert. I osan s. 120. — ⁴⁾ S:n 21 p. lokak. 1 749 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. lokak. 1 750 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 120 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. lokak. 1 782 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. tammik. 209 §. — ⁹⁾ S:n 28 p. tammik. 204 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 28 p. lokak. 4 088 §. — ¹¹⁾ Khs 2 p. kesäk. 981 §. — ¹²⁾ S:n 23 p. jouluk. 2 168 §. — ¹³⁾ S:n 4 p. helmik. 211 § ja 11 p. maalisk. 530 §; ks. tämän kert. 91 osan s. 2.

kärien ja heidän sijaistensa nimityksestä on klinikan esimiehen tehtävä ilmoitus kaupungin sairaalahallitukselle, ja ovat he velvolliset soveltuvilta kohdin noudattamaan kaupungin sairaaloita ja niiden lääkäreitä varten vahvistettuja ohje- ja johtosääntöjä sekä kaupungin sairaalahallituksen antamia määräyksiä. Klinikan apulaislääkärit ottavat osaa sisätautien osaston päivitykseen ja saavat tästä vahvistetun palkkion. Vahvistettua maksua vastaan ovat klinikan lääkärit oikeutetut ruokailemaan sairaalassa.

Yliopiston on huolehdittava siitä, että myös sinä aikana, jolloin se on suljettuna, ainakin yksi pätevä lääkäri toimii klinikalla.

6) Kaupunki palkkaa muun tarvittavan henkilökunnan, hankkii tarpeellisen kaluston ja muun irtaimiston sekä vastaa ruoasta, lääkeaineista ja muista menoista klinikalla, kaikki samaa tasoa kuin sairaalan kunnallisella sisätautien osastolla. Klinikan potilasmaksut ja muut tulot lankeavat kaupungille.

7) Sairaiden hoito klinikalla on niin järjestettävä, ettei kaupungin talousarvioon tarkoitusta varten otettavia määrärahoja ylitetä.

8) Potilaat klinikalla otetaan sairaalan poliklinikan kautta. Klinikan esimiehellä on oikeus sairaalan poliklinikan välityksellä siirtää potilaita kunnalliselle sisätautien osastolle.

9) Yliopisto suorittaa kaupungille edellämämainituista eduista vuosittain satatuhatta (100 000) markkaa, mikä summa on maksettava neljässä erässä kunkin vuosineljänneksen alussa.

10) Tämä sopimus on voimassa viisi (5) vuotta vuoden 1943 alusta lukien ja jatkuu se edelleen, ellei sitä ole irtisanottu ennen sen vuoden alkua, jonka päättyessä sopimus tahdotaan purkaa.

Tätä sopimusta on tehty kaksi kappaletta, yksi kummallekin asianosaiselle.»

Kulkutautisairaala. Sairaalassa v:n 1942 aikana työskennelleiden virastovaratyöntekijäin palkkaamiseen tarvittut varat osoitettiin ¹⁾ maksettaviksi.

Siivooja R. Lahtinen oikeutettiin ²⁾ säädetyn eroamisiän saavutettuaan edelleen jäämään virkaansa heinäkuun 1 p:nä 1944.

Johtaja V. V. Rantasalo ja alilääkäri E. R. Nystén oikeutettiin ³⁾ hoitamaan sivutoimia v:n 1944 loppuun.

Käyttövaroistaan ruoka-aineiden hinnan nousun varalta kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 984 430: 25 mk:n lisäyksen sairaalan ruokintamäärärahaan.

Kulkutautisairaala oikeutettiin ⁵⁾ hankkimaan metaanikaasutinlaitteet yhteen kuorma-autoonsa, ollen tästä aiheutuvat kustannukset vietävä sairaalan tilille Kuljetus- ja matkakustannukset.

Tuulettajan hankkimiseksi sairaalan perunakellariin kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ 15 000 mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

Uuden höyrykeittopadan hankkimisesta sairaalan keittiöön aiheutuvat kustannukset, 39 000 mk, sairaalahallitusta päätettiin ⁷⁾ kehoittaa suorittamaan sairaalan määrärahasta Kaluston hankinta.

Sen jälkeen kun kulkutautisairaalan apteekkivarasto oli päätetty siirtää uuteen, avarampaan suojaansa, entinen apteekkitila vapautui muihin tarkoituksiin käytettäväksi. Tämän tilan käyttämiseksi sairaalan laboratorion laajentamiseen kaupunginhallitus tällöin myönsi ⁸⁾ 42 500 mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

Kivelän sairaala. Sisätautien osaston ylilääkärin P. R. Soisalon sijaisena toimivan alilääkäri K. U. Ahavan ollessa sotapalveluksessa kaupunginhallitus määräsi ⁹⁾ alilääkäri M. Elovuoren oman virkansa ohella hoitamaan ylilääkärinvirkaa enintään kahden kuukauden ajan joulukuun 18 p:stä 1942 lukien oikeuksin nostaa oman virkansa peruspalkan ja omat ikäkorotuksensa kalliinajanlisäyksineen sekä lisäksi 30 % ylilääkärinviran peruspalkasta ja siihen kuuluvasta kalliinajanlisäyksestä. Alilääkäri Elovuoren, joka sen jälkeen kaupunginvaltuuston määräyksen ¹⁰⁾ nojalla oli hoitanut ylilääkärinvirkaa, erotua sairaalan palveluksesta kertomusvuoden kesäkuun 1 p:nä, virkaa sairaalahallituksen

¹⁾ Khs 28 p. tammik. 205 §; ks. v:n 1942 kert. I osan s. 121. — ²⁾ Khs 22 p. kesäk. 1 121 §. —

³⁾ S:n 28 p. tammik. 209 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. tammik. 204 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. heinäk. 1 256 §. —

⁶⁾ S:n 17 p. kesäk. 1 085 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. helmik. 247 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. kesäk. 982 §. — ⁹⁾ S:n

8 p. tammik. 55 §. — ¹⁰⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 30.

määräyksen nojalla hoiti lääketieteen- ja kirurgiantohtori A. Seppänen kesäkuun 10 p:ään saakka, mistä lähtien kaupunginhallitus jälleen määräsi ¹⁾ alilääkäri Ahavan hoitamaan sitä toistaiseksi hoitamansa viran peruspalkoin kalliinajanlisäyksineen ynnä omine ikäkorotuksineen kalliinajanlisäyksineen.

Sairaalahallitus oikeutettiin ²⁾ myöntämään sairaanhoitajatar B. Löfströmille, joka jo oli nauttinut kaikki virkasäännön edellyttämät sairaslomaetunsa, jatkettua sairaslomaa v:n 1944 tammikuun 1 p:stä huhtikuun 1 p:ään oikeuksin nostaa puolet palkastaan.

Sairaalassa v:n 1942 aikana työskennelleiden virastovaratyöntekijäin palkkaamiseksi tarvittut varat osoitettiin ³⁾ maksettaviksi.

Sen johdosta, että kertomusvuoden alusta alkaen eläkkeelle joutunut keittäjä M. Pöysti edelleen hoiti virkaansa, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että hänelle jo maksettu tammikuun eläke oli perittävä takaisin.

Yölihoitajatar G. H. Forsell ⁵⁾ ja keittiöapulainen E. Vikman ⁶⁾ oikeutettiin säädetyn eroamisiän saavutettuaan edelleen jäämään virkoihinsa vastaavasti kertomusvuoden lokakuun 31 p:ään ja 1 p:ään.

Johtaja P. R. Soisalo ⁷⁾, alilääkärit S. A. Erkkilä ⁸⁾, I. A. Vartiainen ⁹⁾ sekä apulaislääkärit E. Hillbom ⁸⁾ ja E. Näätänen ¹⁰⁾ oikeutettiin hoitamaan sivutoimia v:n 1944 loppuun.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista ruoka-aineiden hinnan nousun varalta myönnettiin ¹¹⁾ 1 584 752: 50 mk:n lisäys sairaalan ruokintamäärärahaan.

Tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi 56 300 mk konemestarin asunnon vesijohdon korjaamiseksi sekä W.C.-laitteen järjestämiseksi sinne ¹²⁾; 15 000 mk kuivaklosetin järjestämiseksi lämmittäjä-mekaanikon asuntoon ¹³⁾; sekä 28 000 mk tarpeellisten kunnostamistöiden suorittamiseksi kahden n.s. Etutorpan huoneen järjestämiseksi työnjohtajan asunnoksi ¹⁴⁾.

Kaupunginlakimiehelle annettiin ¹⁵⁾ tehtäväksi laatia sopimus lääketieteellisen yliopisto-opetuksen järjestämisestä edelleen sairaalan sisätautien osastolle kaupunginvaltuuston asiasta tekemän päätöksen ¹⁶⁾ mukaisesti ja siten, että sopimus tuli voimaan kertomusvuoden alusta lukien. Toukokuun 13 p:nä allekirjoitettiin kaupunginhallituksen puolesta ja toukokuun 19 p:nä Helsingin yliopiston puolesta seuraava sopimus:

»Helsingin kaupunginvaltuuston maaliskuun 3 p:vänä 1937 tekemän päätöksen nojalla on Helsingin kaupungin ja Helsingin yliopiston kesken tehty lääketieteellisen opetuksen järjestämisestä Kivelän sairaalassa seuraava sopimus:

1) Kaupunki luovuttaa yliopistoklinikaksi Kivelän sairaalan sisätautien osastosta uudessa potilaspaviljongissa hoito-osastot n:o 5, 6, 7, 8 ja 9 käsittävän sairaalaosaston, yhteensä 124 potilaspaiikkaa, ja yhden huoneen ylilääkäriä varten sekä sairaalan hallintorakennuksessa olevat luentosalin eteiseen ja kandidaattilaboratorion.

Luentosalissa ja kandidaattilaboratoriossa luovutetaan yliopiston käytettäväksi seuraava kaupungin omistama kalusto: *luentosalissa*: pimennysverhot, kattolamput, kello, kierrekaihdin projektiokoneita varten, hoitopöytä ja pesuallas käsiä varten; *eteisessä*: pöytä, verhotanko, peili, vaatenaulakko, kattolamput, W.C. pesuallaineen ja rullapyyhkeiden; sekä *kandidaattilaboratoriossa*: työpöytä ikkunoiden alla, työpöytä vastakkaisella seinällä metallilevyllä kaksine pesusoikkoineen ja kaksine astiainpesuallaineen, kaatoallas, 3 kpl vetokaappeja, työpöytä keskellä lattiaa pesuallaineen käsiä varten ja likavesiallaineen, pesuallas käsiä varten sekä katto- ja seinälamppuja.

Edellämainittujen osastojen lisäksi saa yliopisto klinillisen osaston tarpeisiin käyttää myös sairaalan röntgenosastoa, laboratorio-osastoa, fysiatriasta osastoa, kylpy- ja hieronta-osastoa, keskusapteekkia, potilaspaviljongin kansliahuonetta ja makuuhallia sekä ruumis-huonetta.

2) Yliopisto hankkii ne opetuksessa tarvittavat välineet, kojeet ja tarveaineet, joita sairaalalla itsellään ei ole, ja jäävät ne yliopiston omaisuudeksi.

¹⁾ Khs 1 p. heinäk. 1 163 §. — ²⁾ S:n 9 p. jouluk. 2 082 §. — ³⁾ S:n 28 p. tammik. 205 §; ks. v:n 1942 kert. I osan s. 122. — ⁴⁾ Khs 11 p. maalisk. 513 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. tammik. 62 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 119 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. maalisk. 535 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. tammik. 209 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. maalisk. 534 §. — ¹⁰⁾ S:n 4 p. maalisk. 496 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. tammik. 204 §. — ¹²⁾ S:n 5 p. elok. 1 290 §. — ¹³⁾ S:n 11 p. marrask. 1 897 §. — ¹⁴⁾ S:n 5 p. elok. 1 291 §. — ¹⁵⁾ S:n 11 p. maalisk. 530 §. — ¹⁶⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 29.

3) Kaupunki saa käyttää luentosalia siinä olevine yliopiston omistamine kalustoineen silloin kun sitä ei käytetä yliopiston opetuksen tarpeisiin, samoin kuin kliinillisen osaston kirjastoa.

4) Yliopisto huolehtii lääkärinhoidosta kliinillisellä osastolla palkaten siinä tarvittavat lääkärit, joiden lukumäärän tulee olla vähintään neljä. Lääkärien, heidän sijaistensa ja mahdollisten amanuenssien nimityksestä on yliopiston ilmoitettava kaupungin sairaalahallitukselle ja ovat he velvolliset soveltuvilta kohdin noudattamaan kaupungin sairaaloita ja niiden lääkäreitä varten vahvistettuja ohje- ja johtosääntöjä sekä kaupungin sairaalahallituksen antamia määräyksiä. Kliinillisen osaston ja kunnallisen sisätautien osaston lääkärit huolehtivat yhteisesti sairaalan sisätautien osaston päivystyksestä.

5) Kaupunki palkkaa muun tarvittavan henkilökunnan, hankkii tarpeellisen kaluston ja muun irtaimiston sekä vastaa ruoasta ja muista menoista kliinillisellä osastolla, kaikki samaa tasoa kuin sairaalan kunnallisella sisätautien osastolla on käytännössä. Kliinillisen osaston potilasmaksut ja muut tulot lankeavat kaupungille.

6) Kliinillisen osaston ylilääkärillä, joka lähinnä vastaa tämän osaston sairaanhoidosta, on oikeus kunnallisen sisätautien osaston ylilääkärin kanssa sovitun järjestyksen perusteella valita sairaalan poliklinikasta opetukseen soveliaat potilaat sekä siirtää potilaita kliinilliseltä osastolta kunnalliselle sisätautien osastolle, sovittuaan siitä kussakin tapauksessa viimeksi mainitun osaston ylilääkärin kanssa. Potilaat otetaan kliinilliselle osastolle, kaupungin sairaaloiden sääntöjä noudattaen, sairaalan poliklinikan kautta, poikkeustapauksessa suoraan ylilääkärin määräyksestä.

7) Sairaanhoito on kliinillisellä osastolla järjestettävä siten, ettei kaupungin talousarvioon tarkoitusta varten otettuja määrärahoja ylitetä.

8) Yliopisto suorittaa kaupungille edellämainituista eduista vuosittain kuusisataa tuhatta (600 000) markkaa, mikä summa on maksettava neljässä erässä kunkin vuosineljänneksen alussa.

9) Tämä sopimus on voimassa viisi (5) vuotta vuoden 1938 alusta lukien, mutta voidaan se sanoa irti päättymään jo sopimusajan kuluessakin, jos irtisanominen tapahtuu ennen sen vuoden alkua, jonka päättyessä sopimus tahdotaan purkaa.

Tätä sopimusta on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, toinen Helsingin kaupungille ja toinen Helsingin yliopistolle.»

»Helsingin kaupunginvaltuuston tammikuun 27 päivänä 1943 tekemän päätöksen mukaisesti pidennetään tämän sopimuksen voimassaoloaikaa 1947 vuoden loppuun saakka seuraavilla muutoksilla:

sopimus ei käsitä opetusosaston hallussa aikaisemmin ollutta yksityisosastoa; sekä

Helsingin yliopiston on huolehdittava siitä että myös sinä aikana, jolloin se on suljettuna, ainakin yksi pätevä lääkäri toimii kliinillisellä opetusosastolla.»

Kaupunginlakimiestä päätettiin ¹⁾ kehoittaa laatimaan sopimus Kivelän sairaalan sisätautien osaston sairaspaiikkain luovuttamisesta kansaneläkelaitoksen käytettäväksi. Lokakuun 25 p:nä allekirjoitettiin asiasta seuraava kaupunginhallituksen ja kansaneläkelaitoksen välinen sopimus:

»Helsingin kaupunki luovuttaa Kansaneläkelaitoksen käytettäväksi Kivelän sairaalan sisätautien osastolta allamainitun määrän sairassijoja vuosiksi 1943—1947 Kansaneläkelaitoksen tutkimustapauksia varten, nimittäin:

v. 1943		3	paikkaa, joista	2	naispaikkoja
» 1944		4	»	»	3
» 1945		5	»	»	3
» 1946		6	»	»	4
» 1947		7	»	»	5

Kansaneläkelaitos suorittaa potilaittensa puolesta Kivelän sairaalalle vahvistetun vuorokausimaksun ja korvaa lisäksi sairaalalle vuosittain sen tilinpäätökseen nojautuvan laskelman mukaisesti potilaittensa hoitopäivien osalta aiheutuneen nettotappion.

Kansaneläkelaitos itse kustantaa potilaittensa koskevaa arkistoinesta varten tarpeelliset lomakkeet ja säilytyskaapit y.m.

¹⁾ Khs 8 p. huhtik. 655 §; ks. tämän kert. I osan s. 30.

Kansaneläkelaitoksen potilaiden tutkiminen uskotaan jollekin Kivelän sairaalan ylläkäärin määrättävälle sanotun sairaalan alilääkärille, jolle Kansaneläkelaitos maksaa riittävän palkkion tutkimuksiin liittyvien lausuntojen kirjoittamisesta.

Tätä sopimusta on tehty kaksi kappaletta, yksi kummallekin asianomaiselle.»

Nikkilän sairaala. Sairaanhoidajatar D. Nylanderille, joka jo oli nauttinut sairauslomaa jatkuvasti syyskuun 26 p:stä 1942 lukien, myönnettiin ¹⁾ jatkettua sairauslomaa syyskuun 26 p:stä joulukuun 1 p:ään oikeuksin nostaa puolet palkastaan kalliinajanlisäyksineen sekä ikäkorotuksensa.

Asiasta tehdyn valituksen johdosta sairaalahallitus oli kehoittanut Nikkilän sairaalaa uudelleen harkitsemaan, eikö se voisi pitkittää raskaudentilassa olevan, irtisanotun sijais-siivooja E. Saarelaisen työsuhdetta ainakin niin pitkäksi aikaa, että hän saisi nauttia virka-säännön tarkoittaman äitiysloman. Alistettuaan päätöksen tutkittavakseen kaupungin-hallitus päätti ²⁾ huomauttaa sairaalahallitukselle, että sen ei olisi pitänyt edellä mainittua kehoitusta antaessaan ottaa sen perusteeksi äitiysloman tarvetta vaan ainoastaan kiinnit-tää huomionsa siihen, oliko sairaalassa sen käsityksen mukaisesti sijaistyövoiman tarvetta vai ei, jolloin se kuitenkin olisi voinut huomauttaa sairaalalle, että sen käsityksen ja kok-muksen mukaisesti tällaisen työvoiman sijoitteluun pitäisi olla edellytyksiä sekä toisaalta että jonkin kaupungin palveluksessa olevan henkilön raskaudentilaa ja vastaista äitiys-loman tarvetta ei saisi pitää irtisanomisen perusteena.

Ruokalanhoitaja H. Kemiläinen oikeutettiin ³⁾ säädetyn eroamisiän saavutettuaan edel-leen jäämään virkaansa toukokuun 7 p:ään 1944.

Apulaisylläkäri G. E. Svanljung oikeutettiin ⁴⁾ hoitamaan sivutointa v:n 1944 loppuun.

Kaupunginhallitus oikeutti ⁵⁾ sairaalahallituksen järjestämään niin, että Nikkilän sairaalan ulkopuolella asuva hoitohenkilökunta ja heidän perheensä saivat käyttää sai-raalan saunaa esityslistasta ilmeneviä periaatteita noudattaen sekä vahvasti saunan käy-töstä palkanmaksun yhteydessä kannettavan maksun aikuisilta 12 mk:ksi ja 15 vuotta nuoremmilta henkilöiltä 6 mk:ksi kuukaudessa, mitkä korvaukset kuitenkin eivät edel-lyttäneet oikeutta käyttää sairaalan pyyhkeitä, saippuaa y. m. tarvikkeita.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ kehoittaa sairaalahallitusta ryhtymään toimenpiteisiin sellaisissa puurakennusryhmissä olevien Nikkilän sairaalan kalustojen ja varastojen palo-vakuuttamiseksi, jotka olivat yhteiselle ja erikoiselle palovaaralle alttiita.

Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi 70 000 mk ⁷⁾ sisätautien osaston erään höyrykattilan uusimista sekä 10 500 mk ⁸⁾ apteekki-varaston säilytyshuoneen kunnostamista varten.

Tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁹⁾ 48 000 mk eräiden muutostöiden suorittamiseen paviljongissa n:o VI.

Kaupunginhallituksen anottua kertomusvuoden kesäkuun 5 p:nä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriöltä työvoimalupaa Nikkilän sairaalan karjarakennuksen korjaus-töiden suorittamiseen, ministeriö sittemmin hyväksyi anomuksen oikeuttaen kaupungin samanaikaisesti pitämään tällä työmaalla enintään 9 työntekijää seuraavin sekä kaupunkia että rakentajia velvoittavin ehdoin:

1) Kunnan työvoimapäälliköllä on oikeus harkintansa mukaisesti tarvittaessa määrätä tällä työmaalla oleva työvelvollinen työvoima työvelvollisuuslakia soveltaen tilapäisesti muuhun, ajankohtaisesti tärkeämpään työhön.

2) Tällä työmaalla ei saa käyttää I työkuntoisuusluokkaan kuuluvaa 18—54 vuoden ikäistä miestyövoimaa.

3) Työvoiman ottamisessa tälle työmaalle on noudatettava valtioneuvoston marras-kuun 19 p:nä 1942 antamaa päätöstä työsuhteiden päättymisen ja eräiden työsopimusten tekemisen säännöstelystä.

4) Tämä lupa ei oikeuta säännösteltyjen rakennustarvikkeiden hankintaan vaan on niiden ostolupa anottava erikseen.

Edellä oleva merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi.

¹⁾ Khs 7 p. lokak. 1 626 §. — ²⁾ S:n 16 p. syysk. 1 495 §. — ³⁾ S:n 4 p. maalisk. 505 §. —

⁴⁾ S:n 28 p. tammik. 209 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. heinäk. 1 215 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. jouluk. 2 081 §. —

⁷⁾ S:n 21 p. tammik. 179 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. tammik. 51 §. — ⁹⁾ S:n 2 p. kesäk. 980 §. — ¹⁰⁾ S:n

1 p. heinäk. 1 165 §.

Tuberkuloosisairaala. Siivooja H. Kutilainen oikeutettiin ¹⁾ säädetyn eroamisiän saavutettuaan edelleen jäämään virkaansa heinäkuun 1 p:ään 1944.

Röntgenologi H. G. Haahti oikeutettiin ²⁾ hoitamaan sivutointa v:n 1944 loppuun.

Käyttövaroistaan ruoka-aineiden hinnan nousun varalta kaupunginhallitus myönsi ³⁾ 253 530: 15 mk:n lisäyksen sairaalan ruokintamäärärahaan.

Tuberkuloosisairaalan puhelinkeskuksen pariston uusimiseen kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ kehoittaa sairaalahallitusta käyttämään kertomusvuoden tarverahoja.

Merkittiin ⁵⁾ tiedoksi Helsingin yliopiston rehtorin ilmoitus, että tammikuun 5 p:nä oli kaupunginhallituksen ja tammikuun 27 p:nä Helsingin yliopiston puolesta allekirjoitettu seuraava sopimus tuberkuloosiopillisen yliopisto-opetuksen järjestämisestä tuberkuloosisairaalaissa:

»Helsingin kaupunki luovuttaa täten viiden vuoden ajaksi tammikuun 1 päivästä 1943 lukien Helsingin yliopiston käytettäväksi tuberkuloosiopin professorinopetuksen järjestämiseksi Helsingin kaupungin tuberkuloosisairaalan miesten sairaspaviljongin osastot I ja II sekä naisten sairaspaviljongin osaston VII eli yhteensä 93 sairassijaa, kuin myös oikeuden käyttää tuberkuloosihuoltotoimistoa opetustarkoitukseen, seuraavin ehdoin:

1) Tuberkuloosiopin professorille ja hänen apulaislääkäreilleen varataan tuberkuloosisairaalan laboratoriossa tilaisuus tieteelliseen ja kliinilliseen laboratoriotyöskentelyyn.

2) Tuberkuloosiopin professori saa antaa luento-opetuksensa tuberkuloosisairaalan luentosalissa.

3) Tuberkuloosiopin professorilla on oikeus käyttää sairaalan röntgenkojeistoa.

4) Tuberkuloosiopin professorin käytettäväksi annetaan yksi huone kirjoitus- ja lukuhuoneeksi.

5) Kandidaattilaboratoriona saadaan käyttää sitä huoltotoimiston laboratorihuonetta, jota tuberkuloosisairaala ei käytä bakteerien viljelykseen.

6) Kaupunki palkkaa yliopistolle luovutetuissa sairaalan osastoissa toimivat kaksi apulaislääkärinä, jotka kaupungin sairaalahallitus nimittää kuultuaan tuberkuloosiopin professoria ja tuberkuloosisairaalan ylilääkärinä. Näiden apulaislääkärien tulee tuberkuloosisairaalan ylilääkärin määräyksestä tarvittaessa toimia myös sairaalan muillakin osastoilla. Samoin tulee mainittujen apulaislääkärien ottaa osaa sairaalan lääkärinpäivästytykseen.

7) Tuberkuloosiopin professorin avuksi perustetaan tuberkuloosihuoltotoimistoa varten uusi apulaislääkärinvirka, jonka haltija on tuberkuloosiopin professorin apuna noin puolet työajastaan (kolme työpäivää viikossa), mutta työaikansa toisen puolen avustaa tuberkuloosihuoltotoimiston ylilääkärinä, ottaen osaa huoltotoimiston työhön toimiston ylilääkärin ohjeitten mukaisesti. Apulaislääkärin palkkauksesta yliopisto suorittaa toisen ja kaupunki toisen puolen, ja hänet nimittää virkaansa kaupungin terveydenhoitolautakunta kuultuaan tuberkuloosiopin professoria ja tuberkuloosihuoltotoimiston ylilääkärinä.

8) Yliopisto vastaa kokonaan lääkärinhoidosta opetusosastollaan, josta käytetään nimitystä »Helsingin kaupungin tuberkuloosisairaalan kliinillinen osasto».

9) Milloin professori on estynyt hoitamasta virkaansa, on yliopisto oikeutettu määräämään ja palkkaamaan toisen yliopiston opettajan huolehtimaan opetuksesta, ollen tästä toimenpiteestä kuitenkin viipymättä ilmoitettava sairaalahallitukselle. Esteen sattuessa siirtyvät professorille kuuluvat muut tehtävät sairaalan ylilääkärille tai hänen määräämälleen henkilölle, kunnes yliopisto ehtii määrätä professorin viransijaisen.

10) Tuberkuloosihuoltotoimistossa saadaan antaa kandidaateille poliklinistä opetusta ainoastaan niinä aikoina, jolloin toimiston oma henkilökunta on työssä ja suorittaa kaikki rekisteröimiset ynnä muut juoksevat tehtävänsä. Yliopistollista tuberkuloosiopin poliklinistä opetusta saadaan antaa joko toimiston tavallisella tai erityisesti järjestetyllä ilta-vastaanotolla.

11) Tuberkuloosihuoltotoimisto ottaa potilaat Helsingin kaupungin tuberkuloosisairaalan kliiniselle osastolle sekä välittää heidän siirtämisensä parantoloihin.

12) Yliopiston on ilmoitettava sairaalahallitukselle lääkärin, heidän sijaistensa ja mahdollisten amanuenssien nimityksestä, ja ovat nämä velvolliset soveltuville kohdin noudattamaan kaupungin sairaaloita ja niiden lääkäreitä varten vahvistettuja ohje- ja johtosääntöjä

¹⁾ Khs 16 p. syysk. 1 492 §. — ²⁾ S:n 28 p. tammik. 209 §. — ³⁾ S:n 28 p. tammik. 204 §. —

⁴⁾ S:n 14 p. tammik. 92 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. helmik. 254 §; ks. v:n 1942 kert. I osan s. 31.

sekä sairaalahallituksen antamia määräyksiä. Samoin terveydenhoitolautakunnalle on ilmoitettava tuberkuloosihuoltotoimiston lääkärin, heidän sijaistensa ja mahdollisten amanuenssien nimityksestä, ja ovat nämä velvolliset soveltuvilta kohdin noudattamaan huoltotoimistoa ja sen lääkäreitä varten vahvistettuja ohje- ja johtosääntöjä sekä terveydenhoitolautakunnan antamia määräyksiä.

13) Yliopisto hankkii ja kustantaa ne opetuksessa ehkä tarvittavat välineet, kojeet ja tarveaineet, joita sairaalalla ei ole, kuin myös opetuksessa ja tieteellisessä työssä tarvittavan kirjallisuuden, jota sairaalalla ei ennestään ole. Yliopiston hankkima irtaimisto jää sen omistukseen.

14) Kaupunki vastaa ruoasta ja muista menoista yliopistolle luovutettavilla osastoilla.

15) Sairaanhoito on kliinillisellä osastolla järjestettävä siten, ettei kaupungin talousarvioon tarkoitusta varten otettuja määrärahoja ylitetä.

16) Yliopistolle luovutettujen osastojen potilasmaksut ja muut tulot lankeavat kaupungille.

17) Tuberkuloosisairaalan sairasosastojen, laboratorioden, luentosalien y. m. käytöstä yliopisto suorittaa kaupungille kunkin vuoden lopussa vuotuista korvausta 40 000 mk sekä huoltotoimiston käytöstä 10 000 mk.

18) Siltä ajalta, jona tämä sopimus on voimassa, ei kanneta Helsingin kaupunginvaltuuston toukokuun 7 päivänä 1930 vahvistamaa maksua tuberkuloosisairaalan luentosalin käyttämisestä.

Tätä sopimusta on tehty kaksi kappaletta, yksi kummallekin sopimuspuolelle.»

Valtionavut. Merkittiin ¹⁾ tiedoksi lääkintöhallituksen myöntäneen valtionapua kunnossapito- ja käyttökustannuksiin v:n 1942 viimeiseltä neljännekseltä Kivelän sairaalan mielisairaiden osastolle 50 112 mk, Nikkilän sairaalalle 753 344 mk, Nikkilän sairaalan yhteyteen järjestettyä perhehoitoa varten 132 335 mk ja tuberkuloosisairaallalle 244 080 mk sekä kertomusvuoden kahdelta ensimmäiseltä neljännekseltä Kivelän sairaalan mielisairaiden osastolle 104 128 mk, Nikkilän sairaalalle 1 471 344 mk, Nikkilän sairaalan yhteyteen järjestettyä perhehoitoa varten 248 670 mk ja tuberkuloosisairaallalle 507 105 mk.

Merkittiin ²⁾ tiedoksi lääkintöhallituksen ilmoitus Nikkilän sairaalan v. 1939—41 rakennetun sairaspaivijongin rakentamisen ja kalustamisen aiheuttamista perustamiskustannuksista suoritettavasta valtion osuudesta ³⁾ vielä maksamatta olevan erän, 703 922 mk:n, suorittamisesta kaupungille.

Merkittiin ⁴⁾ tiedoksi lääkintöhallituksen myöntäneen kaupungille Nikkilän sairaalassa suoritetuista laajennus- ja peruskorjaustoista sekä irtaimiston uudishankinnasta aiheutuneisiin perustamiskustannuksiin suoritettavaksi tulevan, vielä vahvistamattoman valtion osuuden ensimmäisenä ennakkoeränä 2 000 000 mk, mistä 400 000 mk maksettaisiin valtion obligatioina.

Merkittiin ⁵⁾ tiedoksi lääkintöhallituksen myöntäneen tuberkuloosisairaalassa suoritetuista rakennustoista aiheutaneisiin perustamiskustannuksiin maksettavasta valtion osuudesta 250 000 mk, mistä 50 000 mk maksettaisiin valtion obligatioina.

Saatuana sairaalahallituksen kaupunginhallituksen kehoituksesta ⁶⁾ antaman ilmoituksen saamatta tai muuten selvittämättä olevista mielisairaalain ja tuberkuloosisairaalan rakentamis- ja irtaimistokustannuksiin tulevista valtionavuista kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ anoa, että lääkintöhallitus mahdollisimman pian selvittäisi kaupungin anomien valtionapujen määrät ja suorittaisi jo vahvistetut valtionavut.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ tehdä sisäasiainministeriölle anomuksen Nikkilän sairaalan virkistys- ja voimistelusalirakennuksen ottamisesta suoritettavia valtionapuja koskevaan yleiseen suunnitelmaan. Sitten merkittiin ⁹⁾ tiedoksi lääkintöhallituksen pyytäneen ja saaneen tiedot sairaalan voimistelusalin suuruudesta sekä rakentamis- ja irtaimistokustannusten määrästä.

Sairaalahoito vieraassa kunnassa. Säynätsalon kulkutautisairaalan lähetettyä kaupunginhallitukselle yhteensä 3 320 mk:aan nousevat laskut Uuraisten työleirillä kurkkumätään sairastuneiden helsinkiläisten työvelvollisten S. Hulikkalan, S. Pekkolan ja M. Raati-

¹⁾ Khs 28 p. tammik. 210 §, 11 p. helmik. 352 §, 18 p. helmik. 384 §, 20 p. toukok. 918 § ja 19 p. elok. 1 340 §. — ²⁾ S:n 25 p. helmik. 423 §. — ³⁾ Ks. v:n 1936 kert. s. 146. — ⁴⁾ Khs 11 p. marrask. 1 902 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. kesäk. 1 056 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1942 kert. I osan s. 125. — ⁷⁾ Khs 11 p. helmik. 347 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. lokak. 1 746 §. — ⁹⁾ S:n 23 p. jouluk. 2 170 §.

kaisen hoidosta mainitussa sairaalassa, kaupunginhallitus päätti ¹⁾ ilmoittaa sairaalalle katsovansa, ettei Helsingin kaupunki ollut velvollinen kustantamaan kyseistä hoitoa vaan että korvaus olisi vaadittava asianomaisen työleirin järjestäjältä.

Kellokosken piirimielisairaala. Kaupunginhallitus myönsi ²⁾ yleisistä käyttövaroistaan 10 842 mk sairaalahallituksen käytettäväksi korvauksen suorittamiseksi Kellokosken tehdas oy:lle korvauksena tehtaan juhlahuoneiston varaamisesta joulukuun 5 p:n 1939 ja maaliskuun 23 p:n 1940 väliseksi ajaksi kaupungin varasairaalaksi.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾:

että kaupungille varatuista 80 Kellokosken piirimielisairaalan sairauspaikasta enintään 15 saadaan käyttää Helsingissä henkikirjoissa oleville ensimmäisen maksuluokan potilaille, jotka laitoksen ylilääkäri ottaa harkintansa mukaisesti, sekä että sielullisesti sairaiden vastaanottoasema toimittaa potilaat muille eli vähintään 65 toisen maksuluokan paikalle huoltolautakunnan maksusitoumuksella varustettuina;

että Kellokosken sairaala kaksi kertaa kuukaudessa tekee ilmoituksen kaikista vapaina olevista kaupungille varatuista sairaalan paikoista sielullisesti sairaiden vastaanottoasemalle, joka edellisen kohdan mukaisesti huolehtii niiden täyttämisestä lähettämällä sinne toisen maksuluokan potilaita ja järjestämällä heidän kuljetuksensa; sekä

että, mikäli huoltolautakunnan maksusitoumuksella Kellokosken piirimielisairaalaan otetun potilaan suhteen ilmenee, että hän joko itse kykenee suorittamaan tai joku huoltovelvollinen hänen puolestaan suorittaa sairaalamaksut, niin että huoltolautakunnan maksusitoumus lakkaa olemasta voimassa, asianomainen potilas palautetaan sielullisesti sairaiden vastaanottoasemalle toisaalle sijoitettavaksi, mutta katsotaan tällaisen potilaan siihen saakka kuin siirto tapahtuu käyttävän kaupungille varattua Kellokosken piirimielisairaalan paikkaa.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ antaa sosiaalijohtajalle tehtäväksi neuvotella n. s. ehdollisten maksusitoumusten antamisesta.

Suomen punaisen ristin sairaala. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ ilmoittaa Suomen punaisen ristin sairaalan johtokunnalle, ettei johtokunta kaupunginhallituksen käsityksen mukaisesti kaupungin päättäviä viranomaisia kuulematta voinut tehdä sopimuksia kyseisen sairaalan neljällä yleisellä, kaupungin käytettäväksi aiotulla osastolla hoidettavien potilaiden luovuttamisesta opetustarkoituksiin käytettäväksi, joten kaupunginhallitus edellytti johtokunnan, sen Helsingin yliopiston kanssa asiasta helmikuun 2 p:nä 1938 tekemän sopimuksen tai jonkun muun samanlaatuisten sopimuksen teon vastedes tullessa kysymykseen hankkivan näille sopimuksille kaupungin päättävien viranomaisten hyväksymisen.

Helsingin kaupungin sairaanhoitajattarien lepokotiyhdistyksen ylläpitämälle kesäkodille myönnettiin ⁵⁾ kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 5 000 mk:n suuruinen avustus.

7. Huoltotointa koskevat asiat

Värsinainen huoltotoimi

Huoltovirasto. Huoltoviraston asiamiehenvirkaan valittiin ⁶⁾ apulaisasiamies I. Arpia.

Asiamies Arpia määrättiin ⁷⁾ maaliskuun 1 p:stä lukien toistaiseksi oman virkansa ohella hoitamaan myöskin apulaisasiamiehenvirkaa, mistä tehtävästä hänelle, mikäli viransijaisuus kesti vähintään kuukauden, suoritettaisiin korvauksena 35 % apulaisasiamiehen viran peruspalkasta ja kalliinajanlisäyksistä.

Huoltoviraston irtolais- ja alkoholistasioita hoitavan apulaisjohtajan jouduttua sotapalvelukseen, kanslianesimies P. Ahokas jo pidemmän aikaa oli oman virkansa ohella hoitanut hänen tehtäviään. Korvauksena tästä tehtävästä kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ suorittaa hänelle syyskuun 1 p:stä lukien 20 % kolmannen apulaisjohtajan viran peruspalkasta kalliinajanlisäyksineen eli 1 448 mk kuukaudessa.

Huoltolautakunta oikeutettiin ⁹⁾ myöntämään toimistoapulainen E. A. Joukalalle, joka tammikuun 12 p:nä tuli nauttineeksi sairaslomaa yhtämittaisesti kokonaisen vuoden,

¹⁾ Khs 16 p. jouluk. 2 136 \$. — ²⁾ S:n 15 p. heinäk. 1 216 \$. — ³⁾ S:n 21 p. lokak. 1 751 \$. —

⁴⁾ S:n 13 p. toukok. 872 \$. — ⁵⁾ S:n 4 p. maalisk. 504 \$. — ⁶⁾ S:n 25 p. helmik. 402 \$. —

⁷⁾ S:n 18 p. maalisk. 547 \$. — ⁸⁾ S:n 9 p. syysk. 1 424 \$. — ⁹⁾ S:n 14 p. tammik. 79 \$.